

Konference Elektronizace veřejných zakázek

Stát mění v průběhu času pravidla, to způsobuje problémy

V pořadí již 3. konference Elektronizace veřejných zakázek se uskutečnila 24. srpna v hotelu Barceló Praha pod záštitou Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR a Kraje Vysočina. Mluvil se o novém zákonu o zadávání veřejných zakázek, budoucnosti elektronických nástrojů, zákonu o registru smluv, dotovaných veřejných zakázkách nebo o stavu elektronizace z pohledu Evropské komise.

Zuzana Pacinová

Desítky účastníků z řad představitelů samospráv a pracovníků úřadů obcí, měst i krajů si mohly vyměnit zkušenosti a položit dotazy odborníkům, kteří se zadáváním veřejných zakázek zabývají. Ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina Zdeněk Kadlec řekl, že stát přistupuje k elektronizaci veřejné správy velmi nekoncepčně a v průběhu času stále mění pravidla, což způsobuje problémy. Zdeněk Kadlec zdůraznil, že ve veřejné správě je třeba vytvořit stabilní prostředí, což podle něj hodně souvisí s politikou a s její stabilitou.

Elektronizace a nový zákon o zadávání veřejných zakázek

Advokát Ladislav Kavřík (Steska, Kavřík, advokátní kancelář, s. r. o.) účastníky konference seznámil se základními povinnostmi podle nového zákona. Mimo jiné uvedl, že základní zdroje informací jsou obsaženy v novém zákonu o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb., který bude účinný od 1. 10. 2016. Tímto zákonem byla transponována do českého právního řádu směrnice Evropského parlamentu a rady 2014/24/EU o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, ze dne 26. 2. 2014, uveřejněná 28. 3. 2014 (dále směrnice 2014/25/EU sektorová a směrnice 2014/23/EU koncesní).

Ladislav Kavřík upozornil, že nově bude mezi zadavatelem a dodavatelem zakázek možné komunikovat zásadně pouze elektronicky (až na výjimky vyjmenované v zákoně), a to od 18. 4. 2017 v případě České republiky, ČNB a centrálních zadavatelů a od 18. 10. 2018 v případě ostatních zadavatelů. Zadavatel také musí dodržovat zásady zadávání veřejných zakázek, zejména zásady trans-

parentnosti a přiměřenosti. Ve vztahu k dodavatelům musí zadavatel dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace. Zadavatelé si také mimo jiné musí dát pozor, aby při zadávacím řízení používali tzv. kvalifikovaný elektronický certifikát (*komerční osobní elektronický podpis nestačí*). To znamená, že elektronická komunikace musí být podepsána kvalifikovaným elektronickým podpisem.

„Nově bude mezi zadavatelem a dodavatelem zakázek možné komunikovat zásadně pouze elektronicky.“

Průběh řízení k podání nabídek

Nabídky se podávají písemně, a to v elektronické podobě prostřednictvím zadavatele stanoveného elektronického nástroje nebo v listinné podobě. Použití elektronického nástroje musí být pro dodavatele bezplatné. Elektronický nástroj musí umět komunikovat s národním elektronickým nástrojem (NEN), který připravilo Ministerstvo pro místní rozvoj. Certifikace elektronických nástrojů je nastavena v něko-

lika úrovních a je na zadavateli, aby si zvolil nástroj dle svých požadavků, který bude splňovat zákonné podmínky pro zadavatelem požadované funkcionality. Otevírání nabídek bude probíhat nejprve u nabídek podaných v elektronické a pak v listinné podobě. Zadavatel při otevírání obálek kontroluje, zda byly nabídky doručeny ve stanovené lhůtě a u listinné podoby kontroluje označení uzavřené obálky. Zadavatel sdělí přítomným osobám identifikační údaje účastníků zadávacího řízení a údaje z nabídek odpovídající číselně vyjádřitelným kritériím hodnocení. Zadavatel nesmí od dodavatelů požadovat jakoukoli registraci pro přístup k údajům o veřejné zakázce.

Střet zájmů

V případě zastoupení zadavatele nebo komise si zadavatel vyžádá písemné čestné prohlášení osob zastupujících zadavatele, všech členů komise i přízvaných odborníků o tom, že nejsou ve střetu zájmů. Za střet zájmů se považuje situace, kdy zájmy osob, které se podílejí na průběhu zadávacího řízení, mají nebo by mohly mít vliv na výsledek zadávacího řízení, ohrožují jejich nezávislost nebo nezávislost v souvislosti se zadávacím řízením. Zájem osob se ro-

David Horký

zumí zájem získat osobní výhodu nebo snížit majetkový nebo jiný prospěch zadavatele.

Budoucnost elektronických nástrojů

David Horký, manažer QCM a předseda eBusiness ASSOCIATION uvedl, že asociaci, která sdružuje 77 procent trhu veřejných zadavatelů, založili s ostatními významnými provozovateli elektronických nástrojů (členové jsou eCentre, KDV, Lektor intermedia, QCM, RTS, Syntaxit, Tender Systems). „Společně se snažíme ovlivňovat a komentovat politiku a systém elektronizace veřejných zakázek, který prezentuje Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) a jeho spolupracující organizace,“ uvedl Horký. Podle něj je nyní v České republice bezmála 16 tisíc zadavatelů. Velká většina z nich jsou takzvaní dotovaní zadavatelé, tedy ti, kteří na zakázky využívají veřejné finanční prostředky. Šest tisíc zadavatelů jsou instituce státní správy, města, obce a další. Na trhu nyní existuje kolem osmi „aktivních“ elektronických nástrojů. „Z našich šetření vyplynulo, že naprostá většina (91 procent) zadavatelů plní požadavky stávajícího zákona. Naproti tomu je asi 23 procent zadava-

telů již nyní schopno plnit požadavky nového zákona,“ řekl David Horký.

Podle nového zákona schválila vláda dokument Strategie elektronizace (z dílny MMR). „Podle našeho názoru se jedná o marketingový materiál MMR, který na 110 stránkách hovoří o nutnosti jednoho centrálního nástroje pro elektronizaci,“ řekl David Horký. Kromě stávajícího a nového zákona o zadávání veřejných zakázek jsou vydány dvě vyhlášky – Uveřejňovací a o certifikaci elektronických nástrojů. Vydání druhé vyhlášky až v srpnu podle Horkého neposkytuje dostatek času k tomu, aby byly ustaveny nové certifikační orgány, které budou certifikáty potvrzovat. Kromě toho je podle něj potřeba předělat Věstník veřejných zakázek, aby odpovídal novým funkcím a postupům. Změnit se musí také informační systém veřejných zakázek. Za velmi důležitý označil Horký termín 18. dubna 2017, kdy jsou centrální orgány povinny komunikovat ve veřejných zakázkách elektronicky, a poté 18. říjen 2018, kdy musí ve veřejných zakázkách elektronicky komunikovat všichni ostatní. Otazníky se podle manažera QCM vznášejí také nad Věstníkem veřejných zakázek, protože koncese na jeho provozování končí za týden. Lze předpokládat, že současný provozovatel bude dál pokračovat v činnosti, ale soutěž na nového provozovatele není dosud vyhlášena. „Důsledek této situace způsobuje, že na Věstník veřejných zakázek nemáme datové rozhraní, které již mělo být k dispozici koncem července,“ upozornil Horký. Informační systém veřejných zakázek (isvz.cz) je podle něj snad jediným systémem, který bude fungovat bez problémů. Naopak za další problém označil skutečnost, že není vypsaná soutěž na koncese elektronických tržišť, které

končí k 30. 6. 2017. V už zmíněné Strategii elektronizace se podle Horkého sice hovoří o tom, že funkcionalitu elektronických tržišť převeze Národní elektronický nástroj (NEN), nicméně funkcionalitu elektronických tržišť je třeba do NEN zapracovat. Elektronická tržiště potřebují být v souladu s novým zákonem o zadávání veřejných zakázek a k tomu je třeba změnit jejich technickou specifikaci (za kterou odpovídá MMR).

A Národní elektronický nástroj?

Podle dokumentu MMR Strategie elektronizace má být NEN středobodem celého zadávání veřejných zakázek. MMR sice podle Horkého v lednu 2016 vypsalu veřejnou zakázku na úpravu NEN s ohledem na nový zákon, otevřené výběrové řízení však bylo zrušeno a zakázka byla přidělena přímo firmě. V říjnu 2016 by se podle informace MMR měla instalovat nová verze NEN, která již bude v souladu s novým zákonem. Samotná zakázka, respektive smlouva o této zakázce, byla napadena u ÚHOS (právě zástupci eBusiness ASSOCIATION). Horký si myslí, že Ministerstvo pro místní rozvoj nevychází ve své strategii z reality a z praxe, podle něj jsou kapacity útvaru ministerstva, který se elektronizací zabývá, poddimenzované. Davidu Horkému chybí ze strany MMR také lepší plánování a diskuse se zadavateli i poskytovateli. Ministerstvo se prý údajně snaží prosadit své řešení bez ohledu na to, co zadavatelé i poskytovatelé veřejných zakázek potřebují a jaká je reálná situace na trhu. (Zástupci MMR se konference nezúčastnili – pozn. redakce.) ■

Souhrnnou informaci o legislativním procesu lze najít na stránkách www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&t=637

